

Aleksandra Szewieczek

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

e-mail: aleksandra.szewieczek@uekat.pl

ORCID: 0000-0002-2408-0856

DOI: 10.15290/oes.2026.01.123.13

**PERSPEKTYWY APLIKACJI KONCEPCJI MODELU BIZNESU
DO SPRAWOZDAWCZOŚCI JEDNOSTEK OCHRONY ZDROWIA –
W ŚWIELE OPINII KLUCZOWYCH INTERESARIUSZY¹****Streszczenie**

Cel | Celem głównym artykułu jest poznanie potrzeb poznawczych interesariuszy jednostek ochrony zdrowia w zakresie sprawozdawczości modelu biznesu. Celem uzupełniającym jest przedstawienie, opartych na zidentyfikowanych potrzebach interesariuszy, rekomendacji dotyczących aplikacji sprawozdawczości modelu biznesu w środowisku funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia. Przyjęta hipoteza zakłada, że interesariusze jednostek ochrony zdrowia wyrażają pozytywne przekonanie odnośnie do potrzeby i możliwości implementacji sprawozdawczości modelu biznesu jednostek ochrony zdrowia. Postawy interesariuszy wskazują, że doprowadza to do zwiększenia wartości poznawczej tego obszaru sprawozdawczości. Hipoteza została uszczegółowiona w ramach dwóch pytań badawczych.

Metoda badań | Analiza treści, badania ankietowe (CAWI), analizy statystyczne, wnioskowanie dedukcyjne.

Wnioski | Interesariusze jednostek ochrony zdrowia odnoszą się pozytywnie wobec potrzeby i możliwości adaptacji do jednostek ochrony zdrowia reguł sprawozdawczości modelu biznesu stosowanych w środowisku przedsiębiorstw prywatnych (IIRC). Zaproponowana w modelu badawczym adaptacja została przyjęta pozytywnie jako zwiększająca wartość poznawczą sprawozdawczości. Szczególne zainteresowanie wykazuje grupa pacjentów.

¹ Artykuł uzyskał wsparcie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dotacji na utrzymanie potencjału badawczego Wydziału Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Artykuł zaakceptowano do druku 12.01.2026.

Oryginalność / wartość / implikacje / rekomendacje | Wyniki stanowią oryginalny wkład w upowszechnienie koncepcji modelu biznesu w jednostkach ochrony zdrowia, wspomagają procesy regulacyjne i standaryzacyjne dotyczące sprawozdawczości niefinansowej. Wpływają na ograniczenie asymetrii informacyjnej w ochronie zdrowia i zwiększenie jakości komunikacji z różnymi grupami interesariuszy.

Słowa kluczowe: model biznesu, sprawozdawczość, ochrona zdrowia, sprawozdawczość niefinansowa, interesariusze

THE PERSPECTIVES OF BUSINESS MODEL APPLICATION INTO HEALTH CARE ENTITIES REPORTING

Summary

Purpose | The main purpose of the article is to identify the cognitive demands of healthcare stakeholders in the area of business model reporting. A supplementary objective is to present recommendations, based on the identified stakeholder needs, concerning the application of business model reporting in the healthcare environment. The hypothesis assumes that stakeholders of healthcare entities express a positive belief in the need and possibility of implementing business model reporting for healthcare entities. The attitudes of stakeholders indicate that this leads to an increase in the cognitive value of this area of reporting. This hypothesis is further elaborated through two research questions.

Research method | The study employed content analysis, survey research (CAWI), statistical analyses, deductive reasoning.

Results | The results indicate that stakeholders in healthcare entities express positive attitudes towards the need and possibility of adapting the business model reporting rules used in the private enterprise environment to healthcare entities (IIRC). The adaptation proposed in the research model has been positively perceived as increasing the cognitive value of reporting. A group of patients has shown particular interest.

Originality/value/implications/recommendations | The study provides an original contribution to the dissemination of the business model concept in the healthcare sector. The findings support regulatory and standardisation processes related to non-financial reporting and help reduce information asymmetry in healthcare. They also contribute to improve the quality of communication with various stakeholder groups.

Keywords: business model, reporting, health care, nonfinancial reporting, stakeholders

JEL classification: H83, M41, I18

1. Wstęp

Ochrona zdrowia to jeden z najbardziej wrażliwych społecznie sektorów gospodarki, a wypełniając cele związane z dbaniem o dobrostan społeczny w zakresie życia i zdrowia ludzi, stanowi obszar szczególnej uwagi i relacji między interesariuszami. W czasach rosnącego znaczenia założeń teorii interesariuszy cele działalności podmiotów sektora ochrony zdrowia wydają się szczególnie wpasowywać w ten proces, wyraźnie wykraczając poza grupę dawców kapitałów. W tym kontekście dominującą przesłanką jest osiągnięcie rezultatów w postaci satysfakcji pacjentów, stanowiących dominujących interesariuszy zewnętrznych. Istotne miejsce zajmuje zatem poprawa jakości komunikacji z interesariuszami, legitymizacji działań jednostek sprawozdawczych, które mogą być osiągnięte poprzez odpowiedni rozwój sprawozdawczości. Na tym tle wyłania się koncepcja modelu biznesu, której przesłanką jest wskazanie oraz kształtowanie w ustalonej strukturze, w odpowiedzi na oddziaływanie różnorodnych czynników, procesów tworzenia wartości dla interesariuszy oraz jej częściowego przechwytywania przez jednostkę sprawozdawczą. Paralelnie rozwijają się obszary raportowania zintegrowanego, w których to wyróżnieniu podlega sprawozdawczość modelu biznesu.

Rozważając przedstawione procesy w sferze sprawozdawczości i komunikacji z interesariuszami, za główny cel przedstawionych analiz przyjęto poznanie potrzeb poznawczych interesariuszy jednostek ochrony zdrowia w obszarze sprawozdawczości modelu biznesu. Jako cel uzupełniający, wynikający z celu głównego, przyjęto przedstawienie, opartych na zidentyfikowanych potrzebach interesariuszy, rekomendacji dotyczących aplikacji sprawozdawczości modelu biznesu w środowisku funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia (podmiotów leczniczych). Przyjęto hipotezę stanowiącą, że interesariusze jednostek ochrony zdrowia wyrażają pozytywne przekonanie odnośnie do potrzeby i możliwości implementacji sprawozdawczości modelu biznesu jednostek ochrony zdrowia.

Jako metody badawcze zastosowano analizę treści oraz badania kwestionariuszowe przeprowadzone metodą CAWI na wybranych grupach interesariuszy jednostek ochrony zdrowia, wsparte wnioskowaniem statystycznym oraz dedukcyjnym.

Opracowanie przeprowadzono w strukturze punktów, z których pierwsze dwa przedstawiają fundamenty teoretyczne z przeglądu literatury, zakończone sformułowaniem hipotezy badawczej oraz postawieniem pytań badawczych. Kolejny punkt przedstawia założenia przyjętych metod i narzędzi badawczych. W dalszej części omówiono rezultaty badawcze, a następnie przedstawiono dyskusję dotyczącą wyników badań. Opracowanie zakończono wnioskami z przeprowadzonych badań oraz implikacjami dla teorii i praktyki.

2. Rozwój sprawozdawczości korporacyjnej

W ostatnich latach zauważyć można znaczny rozwój procesów sprawozdawczych. Szczególnie dotyczy to obszarów niefinansowych, w tym zrównoważonego rozwoju, aspektów społecznie odpowiedzialnych, ładu korporacyjnego oraz raportów zintegrowanych [AbuRaya, 2024; Erin, Olojede, 2024; Simpol, Khan, 2024]. Dążeniem jest prezentacja przedsiębiorstwa w ujęciu holistycznym, które pozwala na spójność wielokierunkowych ujawnień [Minutiello, Tettamanzi, 2022]. Jest to również ściśle związane z rosnącym znaczeniem teorii interesariuszy, także w sferze utylitarnej. Uznanie potrzeb informacyjnych szeregu grup interesariuszy, wykraczających poza krąg bezpośrednio związanych z zarządzaniem i funkcjonowaniem jednostki, wpisuje się w nurt rozwoju współczesnych potrzeb komunikacyjnych i procesów społecznych [Freeman, 1984; Miles, 2017] i równocześnie kształtuje reorganizację celów działalności jednostek oraz wartości, jaką tworzą dla otoczenia. Ewolucja sprawozdania finansowego przebiega także w płaszczyźnie horyzontalnej, w ramach której prezentacji informacji retrospektywnych w coraz większym zakresie towarzyszy informacja prospektywna dotycząca obszarów finansowych i niefinansowych [Marcinkowska, 2004, s. 10].

Wyraźnie powiązane z powyższymi procesami jest również dążenie do integracji procesów raportowania w obszarze finansowym i niefinansowym, dokonywanej w ramach raportowania zintegrowanego. Celem jest dostarczenie zwięzłego, spójnego i połączonego raportu spełniającego kryteria wyznaczone przez potrzeby informacyjne rozległych grup interesariuszy. Dzięki temu ograniczana jest asymetria informacyjna oraz ułatwiona analiza powiązań wyników

finansowych i niefinansowych [Simpol, Khan, 2024]. W rezultacie zwiększona transparentność wpływa na większą skuteczność decyzji i lepsze dopasowanie do oczekiwań interesariuszy [Eccles, Serafeim, 2015; Kannenberg, Schreck, 2019]. Procesy raportowania zintegrowanego rozwijają się w przestrzeni dość swobodnej, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym, a także branżowym. Jako przykład wskazać można *Strategic Report Guidance* brytyjskiego Komitetu Sprawozdawczości [FRC, 2014; 2018] czy też będący w trakcie opracowywania przez Europejski Bank Centralny *Integrated Reporting Framework* (IReF), który ma dotyczyć banków funkcjonujących w strefie euro [www 1]. Do innych regulacji, istotnie wpływających na rozwój raportowania niefinansowego, można zaliczyć:

1. Europejskie Standardy Raportowania Zrównoważonego Rozwoju, wprowadzone na podstawie tzw. Dyrektywy CSRD [2022],
2. Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej S1 i S2 (IFRS S1, IFRS S2),
3. Regulacje zawarte w ustawie o rachunkowości, dotyczące sprawozdawczości niefinansowej i zrównoważonego rozwoju.

Rozwój i integracja raportowania w dążeniu do ukazywania szerokiego spektrum działalności jednostki, w tym na tle szerszego ekosystemu, umożliwiają wielowątkowość komunikacji z jednoczesnym efektem synergii.

W tym nurcie odnajduje się rola jednostek ochrony zdrowia, które można zaliczyć do sektora publicznego ze względu na realizowane cele i źródła finansowania (a niekoniecznie formę prawną). Podmioty te można uznać za reprezentatywny przykład jednostek nastawionych na komunikację z szeroką grupą interesariuszy, która dotąd nie zajmowała istotnej pozycji w procesach raportowania, stanowiąc zarazem wyzwanie i przesłankę do rozwoju tego obszaru [Aversano i in., 2024; Garzoni i in., 2024]. Jak wskazują Garlatti i in. [2024], zintegrowana sprawozdawczość sektora publicznego ma za zadanie wspierać interakcje z obywatelami i innymi interesariuszami i szerszą odpowiedzialność oraz wartość publiczną. Wypełnia cele legitymizacji działalności jednostek ochrony zdrowia [Andrades i in., 2021], stymuluje zaangażowanie interesariuszy, rozwija holistyczne podejście do tworzenia wartości. Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju jednostek ochrony zdrowia powinna być

dostosowana do misji organizacji, stanowiąc użyteczne narzędzie komunikacji, choć bez nadmiernego skupienia na aspekcie formalnym [Pratici i in., 2025]. Tymczasem nadal jest ona w tych jednostkach w niskim stopniu wdrożenia [Andrades i in., 2021], a determinantami rozwoju są rozmiar jednostki, status prawny oraz prowadzona dydaktyka [Garzoni i in., 2024], co wskazuje na potrzebę standaryzacji sprawozdawczości niefinansowej w jednostkach ochrony zdrowia [Giancotti i in., 2022].

3. Model biznesu w sprawozdawczości jednostek ochrony zdrowia

Model biznesu odzwierciedla sposób, w jaki podejmowane są podstawowe procesy operacyjne, angażujące kluczowe dla organizacji zasoby celem osiągnięcia sukcesu biznesowego mierzonego wartością finansową i niefinansową tworzoną dla interesariuszy jednostki i w części przechwytywanej na rzecz jednostki. Ekstrapolując, można uznać, że pozwala on na poznanie esencji biznesu prowadzonego przez jednostkę sprawozdawczą i atrybutów wyróżniających ją na tle konkurencyjnego rynku. Konsekwencją takiego ujęcia jest możliwość odnalezienia jego elementów w sprawozdawczości jednostek. Model biznesu podlega wyraźnemu wyodrębnieniu w systemie sprawozdawczości jednostek gospodarczych na płaszczyźnie regulacyjnej i standaryzacyjnej oraz aplikacyjnej. Przyjmuje on jednak charakter dość przekrojowy, a równocześnie syntetyzujący, co wyraża podążanie za przekonaniem, że wybór informacji i jej interpretacja zależne są od interesariuszy [Derun, Mysaka, 2018]. Użyteczność informacji kształtowana jest przez wiele czynników i cech, w tym między innymi poprzez ich zrozumiałość dla użytkownika i przydatność w procesie decyzyjnym. Istotne jest podkreślenie rosnącego wpływu interesariuszy o coraz silniejszej pozycji sprawczej z perspektywy oddziaływania na organizację [Miles, 2017]. Za interesariusza jednostki ochrony zdrowia uznać można osoby, grupy czy instytucje zainteresowane w różnym stopniu działalnością jednostki oraz wykazujące cechy relacji wzajemnego oddziaływania (interesariusz – jednostka ochrony zdrowia) [Szewieczek, 2024].

Kluczowe jest także porównywanie informacji w czasie i przestrzeni, które może być dokonane, jeśli sprawozdawana informacja jest oparta na jednolitych standardach czy regulacjach prawnych.

Wśród regulacji wskazać należy tzw. Dyrektywę NFDR, czyli Dyrektywę 2014/95/UE [2014], która jako pierwsza wprowadziła obowiązek ujawniania przez tzw. duże jednostki interesu publicznego syntetyczny opis modelu biznesu, obejmujący kwestie środowiskowe, społeczne i pracownicze, a także niefinansowe kluczowe wskaźniki efektywności. W rezultacie wprowadzono do polskiego prawa bilansowego sprawozdanie/oświadczenie na temat informacji niefinansowych, które zawierało opis modelu biznesu [Ustawa..., 2017]. Kolejne zmiany regulacyjne nastąpiły w formie zastąpienia dyrektywy NFDR przez tzw. dyrektywę CSRD, czyli Dyrektywę 2022/2464/UE [2022]. W ślad za tym w grudniu 2024 roku do ustawy o rachunkowości wprowadzono regulacje dotyczące sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju [Ustawa..., 2024]. Sprawozdawczość ta nadal uwzględnia model biznesu, strategię i łańcuch wartości, choć ciężar gatunkowy został przesunięty na kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem, a w szczególności osiągnięciem celów klimatycznych i przejściem na zrównoważoną gospodarkę. Odnosząc się do sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, należy podkreślić, że przybiera ona nadal charakter rozwojowy, głównie w zakresie odroczenia obowiązków sprawozdawczych oraz zmiany ich zakresów (tzw. pakiety uproszczeń Omnibus I i *stop-the clock*). Rozpatrując krajowe regulacje należy również wskazać, iż Krajowy Standard Rachunkowości nr 9 „Sprawozdanie z działalności” charakteryzuje opis modelu biznesu, w tym poprzez ujawnianie m.in. [Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów, 2018, pkt. 8.5]:

- profilu działalności, celu, sposobu działania, tworzenia i dostarczania wartości,
- kluczowych zasobów i działań, dostarczanej wartości według segmentów klientów, relacji z kontrahentami, kanałów komunikacji, dystrybucji i sprzedaży, organizacji wewnętrznej i procedur funkcjonalnych.

Obok kwestii regulacyjnych, które dotyczą obszaru europejskiego, należy zauważyć, że standaryzacja raportowania modelu biznesu przebiega w powszechny sposób na podstawie Międzynarodowych Ram Raportowania Zintegrowanego, przedstawionych przez International Integrated Reporting Council (IIRC) [IIRC, 2021; Steenkamp, Fisher, 2025]. Rezultatem tych procesów jest również poparcie przez EFRAG procesów dyfuzji modelu biznesu do sprawozdawczości firm, uzasadniając to rolą, jaką odgrywa on w zwiększeniu stopnia

osiągania cech jakościowych takich jak wierna prezentacja, porównywalność i zrozumiałość, ograniczenia intencjonalności ujawnień, a w rezultacie zwiększenie spójności i jakości informacji i sprawozdań sporządzanych na podstawie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) [www 2].

Model biznesu stanowi wyodrębnioną część w strukturze raportu zintegrowanego według IIRC i mimo że stanowi jedną z 8 części raportu zintegrowanego, to wyraźnie widać koncentrację wokół niego pozostałych elementów ujawnień, co pozwala uznać go za „serce” organizacji (rys. 1). W tym ujęciu model biznesu jest definiowany jako opis sposobu dokonywania, w ramach kluczowych działań, transformacji nakładów w wyniki i rezultaty dla realizacji celów oraz kreacji wartości [IIRC, 2021, s. 8–52].

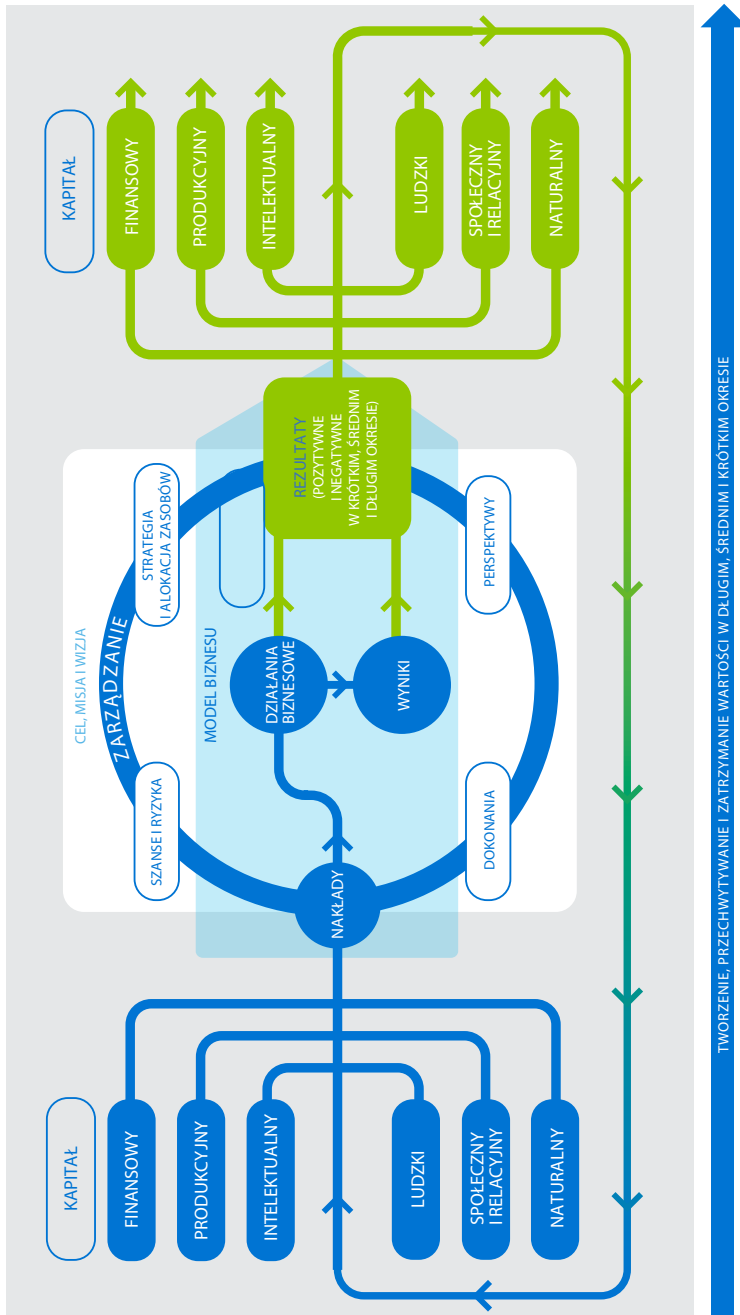
W strukturze ujawnień zaproponowanych przez IIRC model biznesu obejmuje cztery elementy:

1. kapitały,
2. działania biznesowe,
3. produkty,
4. rezultaty.

Struktura ujawnień o modelu biznesu w ramach raportu zintegrowanego jest przeznaczona głównie dla jednostek sektora prywatnego, jednakże może być zastosowana również w sektorze publicznym. Badacze wykazali, że ramy IIRC mogą zostać zastosowane w jednostkach ochrony zdrowia dla ujawniania tworzonej wartości związanej ze zdrowiem, choć wymagają odpowiedniego doposażenia [Marasca i in., 2024]. Jest to dodatkowo wsparte rosnącym znaczeniem opieki zdrowotnej opartej na wartościach, znaczeniu „zielonej” transformacji w opiece zdrowotnej, wspieraniu globalnych celów zrównoważonego rozwoju i powiązaniem z tymi aspektami zarządzaniem finansami tych jednostek [Rafinda in., 2025]. Powyższe pozwoliło na formułowanie hipotezy stanowiącej, że interesariusze jednostek ochrony zdrowia wyrażają pozytywne przekonanie odnośnie do potrzeby i możliwości implementacji sprawozdawczości modelu biznesu jednostek ochrony zdrowia.

RYSUNEK 1

Struktura modelu biznesu

Źródło: [IIRC, 2021, s. 22].

Mając na względzie powszechność stosowania w przestrzeni międzynarodowej ram raportowania zintegrowanego IIRC, adaptacja badanego modelu została oparta na wskazanych standardach. W związku z powyższym sformułowano pytania badawcze:

RQ1: Czy interesariusze jednostek ochrony zdrowia wyrażają zainteresowanie raportowaniem informacji o modelu biznesu?

RQ2: Jak interesariusze jednostek ochrony zdrowia oceniają implementację zasad raportowania zintegrowanego IIRC do sprawozdawczości modelu biznesu?

4. Metody i narzędzia badawcze

W celu weryfikacji sformułowanej hipotezy oraz odpowiedzi na wskazane pytania badawcze w pierwszym etapie badań przeprowadzono badanie eksploracyjne sprawozdań finansowych i niefinansowych jednostek ochrony zdrowia, na tle klasycznych ujawnień modelu biznesu IIRC jak przedstawione na rysunku 1.

W rezultacie tego etapu badawczego po przeprowadzeniu modyfikacji modelu, uszczegółowienia w kierunku specyfiki prowadzenia działalności leczniczej zaproponowano strukturę modelową ujawnień o modelu biznesu jednostek ochrony zdrowia, którą poddano ocenie ankietowej wśród kluczowych interesariuszy (podmiot badania) z zastosowaniem metody CAWI. Badanie przeprowadzono w okresie dwóch miesięcy roku 2023. Uzyskano 345 odpowiedzi (zwrotność na poziomie 4,23%). Po odrzuceniu odpowiedzi skrajnych, wybrakowanych i rzędowych wykorzystano 297 obserwacji. Wyniki badań ankietowych poddano testowaniu statystycznemu.

W procesie badawczym przeprowadzono badanie rzetelności pomiaru istotności zaproponowanych ujawnień biznesowych. Wykorzystano do tego celu współczynniki Alfa Cronbacha (A-C; tab. 1). Wartości współczynników przekraczające poziom 0,7 uznano za dobre i bardzo dobre [Field, 2018, s. 823]. Uzyskane wartości potwierdzają dobrą dokładność pomiaru elementów modelu biznesu. Dodatkowo dokonano analogicznego badania, testując, jak usuwanie

pojedynczych pytań szczegółowych w przekroju syntetycznych ujawnień wpływa na dokładność pomiaru. Okazało się, że wartość współczynników A-C nie wzrasta, lecz maleje. Jedynie w jednym z zakresów kapitału wytwórczego zwiększyła się z poziomu 0,86 do 0,87, co można uznać za zmianę nieistotną. Dodać należy, że na 58 pozycji szczegółowych ujawnień była to jedyna zmiana zwiększająca wartość współczynnika.

Dodatkowo dokonano oceny trafności doboru treści poprzez weryfikację zależności za pomocą współczynnika korelacji rang Spearmana. W tym zakresie zbadano poziom zależności pomiędzy zaproponowanymi w modelu autorскими ujawnieniami szczegółowymi o modelu biznesu a strukturą sprawozdawczą modelu biznesu zaproponowaną przez IIRC, która wyróżnia cztery główne komponenty modelu biznesu: kapitały, działania biznesowe, produkty, rezultaty.

W badaniu związków korelacyjnych przyjęto poziomy siły związku: słaba (0,0–0,3), umiarkowana (0,31–0,5), silna (0,51–0,7) oraz bardzo silna (0,71–1) [Ścibór-Rylski, 2013, s. 201]. Wszystkie korelacje (tab. 1) okazały się istotne statystycznie na poziomie $p < 0,001$ oraz dodatnie. Korelacje wykazały związki umiarkowane i silne oraz bardzo silne. Można zauważyć, że dla ujawnień odbiegających od mogących znaleźć powiązanie z rozpatrywanymi z perspektywy sprawozdawczości finansowej (kapitały, produkty podstawowe) siła związku jest większa. W każdym jednak przypadku korelacje były zauważalne, co potwierdza prawidłowość budowy testowanej struktury ujawnień.

Po uzyskaniu pozytywnych wyników badania rzetelności pomiaru zbudowanego narzędzia badawczego zaprezentowaną strukturę ujawnień o modelu biznesu poddano testowaniu w kierunku niesionego ładunku wartości poznawczej. Wartość tą zdefiniowano przez pryzmat spełniania funkcji: oceny sprawności działania badanej jednostki oraz przydatności decyzyjnej prezentowanych ujawnień. Badanie wartości poznawczej, której dostarczają zaproponowane ujawnienia o modelu biznesu, przeprowadzono na grupach czterech interesariuszy jednostek ochrony zdrowia: pacjentów (27%), kadry zarządzającej podmiotami leczniczymi (31%), organu tworzącego/właścicieli (19%) oraz pozostałych interesariuszy (23%). Wśród badanych grup dominowały kobiety (78%), respondenci w większej części to osoby w przedziale wiekowym 22–46 lat

(54%) o wykształceniu innym niż ekonomiczne (61%), jednak z dość dużym, ponad 10-letnim doświadczeniem zawodowym w zakresie finansów, ekonomii i zarządzania (55%).

TABELA 1

Badanie rzetelności pomiaru zaproponowanych ujawnień o modelu biznesu

Przekrój ujawnień w ujęciu syntetycznym	Wartość Alfa Cronbacha	Wartość współczynnika rang Spearmana dla korelacji pytań szczegółowych i ogólnych
Kapitały:		
1) Finansowy	0,85	0,58
2) Ludzki	0,76	0,36
3) Intelktualny	0,79	0,32
4) Społeczny i relacyjny	0,80	0,49
5) Naturalny	0,84	0,46
6) Wytwórczy	0,86	0,49
Działania biznesowe:		
1) Rozwój usług oraz świadczenie usług	0,88	0,67
2) Kształcenie kadr i prowadzenie badań	0,93	0,75
3) Zarządzanie relacjami	0,88	0,64
Produkty:		
1) Podstawowe	0,82	0,48
2) Uboczne	0,90	0,66
Rezultaty:		
1) Pozytywne	0,92	0,59
2) Negatywne	0,87	0,70

Źródło: opracowanie własne.

Wyniki badania występujących korelacji istotności szczegółowych elementów ujawnień biznesowych oraz wartości poznawczej niesionego ładunku informacyjnego z uwzględnieniem grup interesariuszy pokazano w tabeli 2.

Wszystkie wskazane korelacje są istotne statystycznie i dodatnie, co wskazuje, że wyższe oceny istotności ujawnień o modelu biznesu wykazują powiązanie z wyższymi ocenami wartości poznawczej prezentowanych informacji.

TABELA 2

Korelacja rang Spearmana istotności ujawnień o modelu biznesu i ich wartości poznawczej w przekroju grup interesariuszy

Istotność ujawnień o modelu biznesu	Wartość poznawcza – ogólnie	Wartość poznawcza – pacjenci	Wartość poznawcza – organ tworzący	Wartość poznawcza – kadra zarządzająca	Wartość poznawcza – pozostali interesariusze
Kapitały:					
1) Finansowy	0,44***	0,55***	0,32*	0,36***	0,49***
2) Ludzki	0,40***	0,49***	0,29*	0,38***	0,39**
3) Intelektualny	0,48***	0,48***	0,32*	0,47***	0,69***
4) Społeczny i relacyjny	0,51***	0,54***	0,46***	0,49***	0,52***
5) Naturalny	0,51***	0,58***	0,38**	0,33**	0,73***
6) Wytwórczy	0,45***	0,49***	0,35**	0,36***	0,60***
Działania biznesowe:					
1) Rozwój usług oraz świadczenie usług	0,67***	0,73***	0,49***	0,63***	0,75***
2) Kształcenie kadr i prowadzenie badań	0,72***	0,71***	0,70***	0,77***	0,71***
3) Zarządzanie relacjami	0,66***	0,64***	0,65***	0,68***	0,68***
Produkty:					
1) Podstawowe	0,58***	0,69***	0,61***	0,49***	0,50***
2) Uboczne	0,61***	0,72***	0,57***	0,52***	0,62***
Rezultaty:					
1) Pozytywne	0,71***	0,72***	0,75***	0,70***	0,70***
2) Negatywne	0,71***	0,74***	0,65***	0,69***	0,73***

*** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$

Źródło: opracowanie własne.

W ujęciu ogólnym dla wszystkich grup interesariuszy zauważalne są słabsze związki w obszarze ujawnień o kapitałach oraz najsilniejsze w zakresie działań biznesowych i rezultatów. Przeprowadzona dekompozycja na grupy kluczowych interesariuszy ujawnia podobne tendencje, choć z pewnymi wyjątkami. Generalnie w każdej z wydzielonych grup interesariuszy korelacje w obszarze kapitałów wykazują niższe wartości, zazwyczaj na poziomie umiarkowanym.

Najwyższe korelacje występują natomiast w obszarach działań biznesowych oraz rezultatów. W grupie pacjentów wszystkie ujawnienia w obszarze kapitałów charakteryzuje związek korelacyjny z wartością poznawczą na poziomie co najmniej równym (intelektualny) lub przewyższającym (pozostałe 5 kapitałów) wartości uzyskane w całej grupie. Pacjenci oraz pozostali interesariusze to grupy, dla których występują w obszarze ujawnień o kapitałach najwyższe wartości, podczas gdy korelacje najłabsze występują dla organu tworzącego/właścicieli. Wyniki wskazują, że w grupie pacjentów dominują najwyższe korelacje w ramach badania poszczególnych ujawnień w ocenie grup interesariuszy (6/13) oraz występuje tylko jedna najniższa korelacja wśród badanych grup interesariuszy dla ujawnień w obszarze zarządzania relacjami. Kolejna grupa, która wykazuje podobne charakterystyki, to pozostali interesariusze (5/13 odpowiednio). Ta grupa wykazuje w ramach wszystkich badanych grup korelacje ujawnień dotyczących rezultatów pozytywnych. Tymczasem organ tworzący wykazuje najłabsze związki korelacyjne, dotyczy to wszystkich ujawnień w obszarze kapitałów, działań biznesowych w obszarze świadczonych usług, kształcenia kadr i działalności badawczej oraz negatywnych rezultatów. Niemniej jednak ta grupa interesariuszy prezentuje najwyższą wartość korelacji dla wszystkich badanych grup w zakresie ujawniania pozytywnych rezultatów (0,75).

Zauważono występowanie pozytywnych związków korelacyjnych, dlatego pogłębiono badanie celem poznania opinii interesariuszy o formie i zakresie sprawozdawania modelu biznesu w jednostkach ochrony zdrowia. Syntetyczne wyniki zaprezentowano w tabeli 3.

Wśród respondentów występuje przekonanie, że model biznesu warto sprawozdawać w formie wyodrębnionej. Takie zdanie wyrażają kadra zarządzająca, organ tworzący oraz pacjenci, natomiast pozostali interesariusze nie mają wyrobionego zdania. Dominuje ponadto przekonanie, że ujawnienia te powinny być prezentowane jako mieszane, łączące formę opisową i liczbową. Analiza w przekroju grup interesariuszy wskazuje na odmienne zdanie występujące wśród kadry zarządzającej, która wskazuje dominację formy liczbowej.

Perspektywę rozwoju sprawozdawczości modelu biznesu opartego na już stosowanych rozwiązaniach (np. zasadach raportowania zintegrowanego IIRC) wyraźnie potwierdza większość respondentów (70%). Podobna sytuacja dotyczy

możliwości wpływania tej sprawozdawczości na określone zachowania interesariuszy w obszarze ekonomicznym, społecznym oraz środowiskowym (58%). Badanie grup interesariuszy przynosi ciekawe spostrzeżenie, że największe przekonanie o oddziaływaniu dotyczy pacjentów.

TABELA 3

Kierunki rozwoju sprawozdawczości modelu biznesu jednostek ochrony zdrowia

Obszar badany	% ogółu odpowiedzi
Prezentacja ujawnień o modelu biznesu w postaci kompleksowego, wydzielonego sprawozdania, które opracowane jako samodzielne lub jako część/załącznik innego sprawozdania.	55%
Mieszana forma (liczbowa i narracyjna) prezentacji ujawnień o modelu biznesu.	40%
Adaptacja powszechnych zasad sprawozdawczości modelu biznesu może pozytywnie wpływać na wartość poznawczą tego obszaru w jednostkach ochrony zdrowia.	70%
Sprawozdawczość modelu biznesu może kształtować określone zachowania interesariuszy.	58%

Źródło: opracowanie własne.

5. Wyniki badań

Przeprowadzone badania pozwoliły uznać, że kluczowi interesariusze podmiotów leczniczych wyrażają zainteresowanie raportowaniem informacji o modelu biznesu, przypisując wartość poznawczą niesionemu ładunkowi informacyjnemu dotyczącemu zasobów, działań biznesowych, wyników i rezultatów. Pozytywna jest zatem odpowiedź na pierwsze pytanie badawcze.

Jeden z etapów procesu badawczego polegał na adaptacji i poszerzeniu ujawnień o modelu biznesu zaproponowanych przez International Integrated Reporting Council. Próba scalenia, ujednolicenia i odpowiedniego zagregowania dotychczasowych wybranych przekrojów sprawozdawczych z zachowaniem jednakże pewnych uszczegółowionych poziomów sprawozdawczych zaowocowała opracowaniem modelowej struktury ujawnień o modelu biznesu

jednostek ochrony zdrowia, która została poddana ocenie przez kluczowych interesariuszy. Takie rozwiązanie spotkało się z pozytywnym odbiorem jego treści przez kluczowe grupy interesariuszy, co pozwala również pozytywnie odpowiedzieć na drugie pytanie badawcze. Przeważająca część interesariuszy (70%) wyraziła przekonanie, że adaptacja standardów raportowania modelu biznesu IIRC do specyfiki działalności jednostek ochrony zdrowia pozytywnie wpływa na wartość poznawczą tego obszaru, potwierdzając tym samym wnioski przedstawione przez Giancotti i in. [2022] o potrzebie standaryzacji sprawozdawczości niefinansowej w badanych podmiotach. Wyniki te są także zbieżne z zaprezentowanymi przez Marasca i in. [2024]. Jednostki ochrony zdrowia to szczególna grupa podmiotów sprawozdawczych, które cechują wyraźnie odmienne cele działalności związanej z ochroną życia i zdrowia ludzkiego. Specyfika ta powoduje, że adaptacja powszechnych wzorców sprawozdawczych może okazać się konieczna i przydatna do zwiększenia użyteczności prezentowanych informacji, a w rezultacie skuteczności podejmowanych decyzji.

Warto zauważyć, że interesariusze ocenili pozytywnie wszystkie zaproponowane przekroje sprawozdawcze (odpowiednio uszczegółowione), przypisując poszczególnym ujawnieniom wartości istotne oraz związane z wyższymi ocenami wartości poznawczej. Możliwe jest zatem uznanie, że istnieje związek między uznaniem przez interesariuszy ujawnień o modelu biznesu za istotne a (w miarę wzrostu tej istotności) przekonaniem o niesionym pozytywnym ładunku wartości poznawczej.

Takie wyniki pozwalają pozytywnie ocenić zaproponowane ujawnienia o modelu biznesu z perspektywy ich przydatności i użyteczności dla interesariuszy i stanowią potwierdzenie prymatu teorii interesariuszy [Freeman, 1984].

Niemniej jednak zauważalne są również pewne słabiej oceniane obszary oraz postawy interesariuszy. Dotyczy to przede wszystkim ujawnień o kapitałach, które z wyjątkiem grupy pozostałych interesariuszy wykazują najniższe wartości korelacji. Podobnie, oceniając strukturę odpowiedzi w grupach, najniższą wartość przypisano do kapitału ludzkiego, intelektualnego i naturalnego. Rozpatrując najwyższe wartości, należy zauważyć, że uznanie uzyskują rezultaty pozytywne i negatywne oraz działalność biznesowa w zakresie kształcenia kadr i rozwoju usług. Ciekawym spostrzeżeniem jest również wyraźne

wyodrębnienie się grupy pacjentów na tle pozostałych interesariuszy, którą charakteryzuje najwięcej ujawnień z przypisaną najwyższą wartością, co ujawnia zbieżność z ideą rozwoju komunikacji z szeroką grupą interesariuszy akcentowaną przez Aversano i in. [2024] oraz Garzoni i in. [2024]. Z kolei w opozycji stoi grupa organu tworzącego i właścicieli, dla których to osób przeważająca część ujawnień jest najmniej istotna wśród badanych grup.

Wskazane różnice nie wpłynęły równocześnie na dość jednolite przekonanie interesariuszy o tym, że model biznesu wymaga wyodrębnionej, spójnej [Minutiello, Tettamanzi, 2022] prezentacji przy zachowaniu mieszanej, czyli liczbowej i opisowej, formy prezentacji. Odrębność postaw kadry zarządzającej, która wyraziła przekonanie o dominacji liczbowej formy prezentacji, może być związana z bliższymi relacjami z jednostką i dostępem do wielu innych źródeł informacji, w powiązaniu z ograniczaniem obszarów dodatkowej sprawozdawczości. Istotne jest również podkreślenie przekonania, że ten obszar sprawozdawczości ma potencjał kształtowania pożądanych zachowań interesariuszy (w obszarach ekonomicznym, społecznym i środowiskowym). W czasach dążenia do zrównoważonego rozwoju, zarządzania ryzykiem społecznym, gospodarczym i politycznym taki potencjał może okazać się szczególnie przydatny.

6. Podsumowanie

Przeprowadzone badania pozwoliły pozytywnie zweryfikować postawioną hipotezę. Kluczowi interesariusze jednostek ochrony zdrowia wyrażają pozytywne przekonanie odnośnie do potrzeby i możliwości implementacji sprawozdawczości modelu biznesu tych jednostek. Równocześnie potwierdzono, poprzez skuteczną implementację rozwiązań sprawozdawczych stosowanych w sektorze komercyjnym, że wzorce te mogą być skutecznie implementowane również do jednostek nienastawionych na realizację zysków. Interesariusze wyraźnie wyrażają przekonanie o pozytywnym ładunku wartości poznawczej, jaką niosą ujawnienia dotyczące modelu biznesu jednostek ochrony zdrowia.

Istotnym poznawczo spostrzeżeniem jest wyróżnienie wśród interesariuszy grupy pacjentów, którą cechuje zainteresowanie poznawcze i docenianie

komunikacji z jednostką ochrony zdrowia, co pozwala na silne osadzenie procesów rozwoju sprawozdawczości na gruncie teorii interesariuszy oraz uznanie, że sprawozdawczość sektora publicznego powinna wspierać interakcje z obywatelami [Garlatti i in., 2024]. Równocześnie osłabienie zainteresowania organów tworzących i właścicielskich rodzi kolejne pytania badawcze o powody takich postaw. Niemniej jednak możliwe jest uznanie, że następuje zmiana procesów komunikacyjnych jednostek i w coraz większym stopniu uwzględnianie potrzeb nowych grup interesariuszy.

Kierunek wytyczonych badań i ich wyniki są szczególnie przydatne w warunkach rosnącej złożoności procesów sprawozdawczych, natłoku i smogu informacyjnego, które skutkują ograniczeniem procesów poznawczych i decyzyjnych. Tymczasem procesy scalania, ujednolicania i udoskonalania sprawozdawczości przyczyniają się do poprawy jakości prezentowanych informacji i ograniczenia wskazanych wyżej negatywnych zjawisk.

Zaprezentowane badania są przydatne dla nauki rachunkowości i finansów w dalszym rozwoju procesów sprawozdawczych, szczególnie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, jak również poszerzaniu badań nad koncepcją modelu biznesu w jednostkach ochrony zdrowia. W wymiarze aplikacyjnym badania mogą być wykorzystane przez regulatorów do opracowywania wzorców sprawozdawczych, a także analityków, kadry zarządzającej i innych interesariuszy w rozwijaniu kompetencji związanych z badaniem informacji sprawozdawczych.

Pewnym ograniczeniem prezentowanych badań jest rozmiar próby badawczej, a także zasięg terytorialny przedmiotu badania, który dotyczy jednego kraju. W związku tym przyszłe kierunki badawcze powinny skupiać się na eksploracji w przestrzeni większej liczby krajów o podobnych cechach finansowania ochrony zdrowia oraz wzorcach sprawozdawczych. Ponadto wskazane jest poddawanie dalszemu testowaniu aplikacyjnemu zaproponowanej struktury modelowej ujawnień o modelu biznesu, w tym w aspekcie jej zróżnicowania między publicznymi i niepublicznymi jednostkami ochrony zdrowia, a także zbadanie, jak różnice w postrzeganiu wartości poznawczej kształtują się między grupami interesariuszy, z wydzieleniem obszarów oceny sprawności działania oraz przydatności decyzyjnej.

Literatura

- AbuRaya R., 2024, *The Role of Institutional and Stakeholder Interaction in Integrated Reporting Policy Development*, "Critical Perspectives on International Business", nr 20(1), s. 121–152, DOI: 10.1108/cpoib-12-2021-0110.
- Andrades J., Larrán M., Muriel M.J., Calzado M.Y., Lechuga Sancho M.P., 2021, *Online Sustainability Disclosure by Spanish Hospitals: an Institutional Approach*, "International Journal of Public Sector Management", vol. 34(5), s. 529–545, DOI: 10.1108/IJPSM-09-2020-0259.
- Aversano N., Ferullo D., Nicolò G., Ardito N., 2024, *Performance Reporting in the Healthcare Sector: Evidence from Italian Healthcare Organisations*, "International Journal of Productivity and Performance Management", vol. 73(4), s. 1117–1136, DOI: 10.1108/IJPPM-07-2022-0341.
- Derun I., Mysaka H., 2018, *Stakeholder Perception of Financial Performance in Corporate Reputation Formation*, "Journal of International Studies", vol. 11(3), s. 112–123. DOI: 10.14254/2071-8330.2018/11-3/10.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy Tekst mający znaczenie dla EOG, Dz.Urz.UE.L, nr 330/1.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Eccles R.G., Serafeim G., 2015, *Corporate and Integrated Reporting: A Functional Perspective*, [w:] *Corporate Stewardship: Achieving Sustainable Effectiveness*, Lawler E., Mohrman S., O'Toole J. (red.), Routledge, DOI: 10.2139/ssrn.2388716.
- Erin O.A., Olojede P., 2024, *Do Nonfinancial Reporting Practices Matter in SDG Disclosure? An Exploratory Study*, "Meditari Accountancy Research", vol. 32(4), s. 1398–1422, DOI: 10.1108/MEDAR-06–2023-2054.
- Field A., 2018, *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*, Sage.
- FRC, *Business model reporting*, 2018, *Business Model Reporting; Risk and Viability Reporting. Where Are We Now?*, Financial Reporting Council, <https://media.frc.org.uk/documents/Business-Models-Lab-Implementation-Study-2018.pdf> [dostęp: 25.05.2025].
- FRC, *Guidance on the Strategic Report*, 2014, *Guidance on the Strategic Report*, Financial Reporting Council Limited, <https://www.frc.org.uk/getattachment/fb05dd7b-c76c-424e-9daf-4293c9fa2d6a/Guidance-on-the-Strategic-Report-31-7-18.pdf> [data dostępu: 14.02.2026].
- Freeman R.E., 1984, *Strategic Management: A Stakeholder Approach*, Pitman Publishing, Boston.

- Garlatti A., Iacuzzi S., Dokalskaya I., Pericolo E., 2024, *Integrated Reporting and its Pluralistic Perspective: Promoting Public Value and Accountability in Public Sector Accounting?*, "Public Money & Management", vol. 44(8), s. 685–695, DOI: 10.1080/09540962.2024.2398769.
- Garzoni A., L'Abate V., Raimo N., Vitolla F., 2024, *Exploring Online Sustainability Disclosure in the Healthcare Industry: Evidence from Best International Hospitals*, "Business Strategy and the Environment", vol. 33(4), s. 2669–2682, DOI: 10.1002/bse.3625.
- Giancotti M., Ciconte V., Mauro M., 2022, *Social Reporting in Healthcare Sector: The Case of Italian Public Hospitals*, "Sustainability", vol. 14(23), 15940, s. 1–13, DOI: 10.3390/su142315940.
- IIRC, 2021, *The International <IR> Framework. The IFRS Foundation*, <https://www.integratedreporting.org/international-framework-downloads/> [data dostępu: 14.02.2026].
- Kannenberg L., Schreck P., 2019, *Integrated Reporting: Boon or Bane? A Review of Empirical Research on Its Determinants and Implications*, "Journal of Business Economics", vol. 89(5), s. 515–567, DOI: 10.1007/s11573-018-0922-8.
- Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 stycznia 2018 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia aktualizacji Krajowego Standardu Rachunkowości nr 9 Sprawozdanie z działalności. Dz.Urz. MRiF 2018, poz. 4.
- Marasca S., Alessia A., Cerioni E., 2024, *Disclosing the Health Value through Integrated Report: An Explorative Research*, "International Journal of Business and Management", vol. 19, s. 128–142, DOI:10.5539/ijbm.v19n1p128.
- Marcinkowska M., 2004, *Roczny raport z działań i wyników przedsiębiorstwa*, Oficyna Wydawnicza, Kraków.
- Miles S., 2017, *Stakeholder Theory Classification, Definitions and Essential Contestability. Stakeholder Management*, "Business and Society", vol. 360(1), s. 21–47, DOI: 10.1108/S2514-175920170000002.
- Minutiello V., Tettamanzi P., 2022, *The Quality of Nonfinancial Voluntary Disclosure: A Systematic Literature Network Analysis on Sustainability Reporting and Integrated Reporting*, "Corporate Social Responsibility and Environmental Management", vol. 29(1), s. 1–18, DOI: 10.1002/csr.2195.
- Pratici L., Salvatore F.P., Fanelli S., Zangrandi A., Milone M., 2025, *Using ESG Paradigm as a Basis for Social Reporting in Nonprofit Organizations: Evidence from Cases in Healthcare*, "Management Decision", vol. 63(2), s. 586–609, DOI: 10.2208/MD-10-2023-2012.
- Rafinda A., Mubaroq A.C., Purwaningtyas P., Aljafa H., Igbege C.B., 2025, *Sustainable Financial Management for Hospitals: A Conceptual Framework*, "Public Accounting and Sustainability", vol. 2(1), s. 19–30.
- Simpol M.S.B.M., Khan M.N.A.B.H.A., 2024, *Determinants and Future Directions of Integrated Reporting: A Systematic Review and Research Agenda*, "Journal of Logistics, Informatics and Service Science", vol. 11(11), s. 342–365, DOI: 10.33168/JLISS.2024.1119.

Steenkamp N., Fisher R., 2025, *Integrated Reporting Business Models and the Role of Presentation Format: Insight from an Eye Tracking Study*, "Meditari Accountancy Research", vol. 33 (1), s. 166–197, DOI: 10.1108/MEDAR-12-2023-2250.

Szewieczek A., 2024, *Implementacja modelu biznesu do sprawozdawczości jednostek ochrony zdrowia – perspektywa wartości poznawczej*, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katowice.

Ścibór-Rylski M., 2013, *Miary związku między zmiennymi – współczynniki korelacji*, [w:] *Statystyczny drogowskaz 1. Praktyczne wprowadzenie do wnioskowania statystycznego*, Bedyńska W.S., Cypriańska M. (red.), Wydawnictwo Akademickie Sedno Spółka z o.o., Warszawa.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, Dz.U. 2017, poz. 61.

Ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2024, poz. 1863.

www 1, https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/reporting/IReF/html/index.en.html [data dostępu: 14.02.2026].

www 2, <https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=%2Fsites%2Fwebpublishing%2FSiteAssets%2FBulletin%2520Getting%2520a%2520Better%2520Framework%2520-%2520The%2520Role%2520of%2520the%2520Business%2520Model%2520in%2520Financial%2520Reporting.pdf&AspxAutoDetectCookieSupport=1> [data dostępu: 14.02.2026].